

Når den globale efterspørgsel efter Mellemøstens olie er reduceret om 20-25 år, så vil det også påvirke sikkerhedssituationen, siger professor Thomas Barnett. Han ser Irak som et vigtigt symbol for udviklingen i regionen.

Terrorismen holder 20 år i Mellemøsten

Trods optimismen efter valget i Irak vurderer professor Thomas Barnett, en af arkitekterne fra USA's nye sikkerhedspolitik, at det tager 20 år før den globale udvikling har taget livet af terrortruslen

■ Sikkerhedspolitik

AF ULRIK HORN

Verden må vente endnu 20 år på, at de sidste Osama Bin Laden'er uddør i Mellemøsten.

I den periode vil globaliseringen stille og roligt løfte velfærd og udviske de mest ekstremistiske holdninger i de muslimske befolkninger, som kan føre til omfattende terror.

Det vurderer en af verdens førende sikkerhedseksperter,

professor Thomas Barnett fra den amerikanske flådes universitet Naval War College, i et interview med Børsen. Barnett er en af strategerne bag USA's ny sikkerhedsdagsorden efter terrorangrebet på World Trade Center for tre et halvt år siden.

I går - dagen efter valget i Irak - var Barnett i København for at tale for medlemmer af Børsens Executive Club. Konklusionen er, at globalisering er en vigtig del af sikkerhedspolitikken.

Tvunget til jobskabelse

»Uret tikker, og en realistisk tidshorisont for Mellemøsten er 20 år. Demografisk set vil de store ungdomsårgange være voksne til den tid, og det ændrer samfundet, og hvem vi er. Man stopper med at kæmpe unge mænds kampe, og landene er samtidig tvunget til at skabe job til disse mennesker. Det kan de kun gøre i så stort omfang ved at åbne op overfor verden udenfor,« siger Thomas Barnett.

Han tilføjer, at der også er et eksternt pres. Asien aftager hele to tredjedele af olien fra

Mellemøsten, mens USA og Europa tilsammen kun tæner sig for en tredjedel. Derfor har Kina og Japan også øjnene rettet mod Mellemøsten. Men i 2025 peaker den globale olieefterspørgsel, og de arabiske olielande må finde ind i nye handelsmønstre.

»Vi forlod ikke stenalderen, fordi vi løb tør for sten. Og vi forlader heller ikke oliealderen, fordi vi løber tør for olie, men fordi vi får noget, der er bedre. I Asien bliver antallet af biler femdoblet frem mod 2025, så der er kurs mod endnu større bilkaos og forurening. Der vil komme et vendepunkt, hvor brintdrevne biler bliver standard. Derfor er der ingen tvivl om, at Mellemøsten ser helt anderledes ud om 20 år, og at regimerne ændrer kursen, fordi det er nødvendigt at forfølge andre muligheder,« siger sikkerhedsstrategen.

Han peger på, at de vestlige lande bør satse langt mere på direkte investeringer i de arabiske lande, som skaber varig vækst, arbejdspladser og en høj grad af forbundethed, fremfor blindt at føre penge

til regionen som kortsigtet nødhjælp. Direkte investeringer har flyttet 300 mio. kinesere ud af fattigdom i Kina de seneste 20 år.

Ifølge Thomas Barnett er den militære indgriben i Irak langt fra nogen fiasko. Ganske vist har USA efter en succesrig lynkrig været elendige til at sikre freden, men »big bang« strategien virker trods alt. Irak kan blive et vigtigt symbol, og samtidig er den anden vigtige mellemøstlige magt, Iran, forvandlet til Vestens nye, strategiske partner i regionen. Der er iransk goodwill trods strid om atomprogrammet. Det iranske styre hader nemlig de to regimer, som USA har fjernet, Taleban i Afghanistan og Irak's Saddam Hussein.

Fredsproces speedet op

Paradoksalt nok bliver fredsprocessen speedet op med den militære indsats, vurderer Thomas Barnett, for globalisering har ofte brug for en bodyguard.

»På kort sigt skaber globalisering mere ustabilitet i sådan et område. Det er ikke nogen køn proces, men globaliseringen kommer under alle omstændigheder til regionen og vil blandt andet medføre en frigørelse for kvinder på samme måde som det er sket i USA og Europa. Vi kan speede processen op eller lade det sejle, men det sidste scenario vil give de største problemer. At fremskynde det uundgåelige er en god ting,« siger Thomas Barnett.

ulrik.horn@borsen.dk

Per Stig: Demokrati i Irak kan stadig afspores

■ Irak

Både tilhængere og modstandere af den amerikanskledede besættelse i Irak hilste mandag det irakiske valg velkommen og betegnede det som et gennembrud i bestræbelserne på at gøre landet suverænt igen.

Selv om der er nogen tvivl om, hvorvidt den demokratiske proces vil dæmme op for bølgen af vold i Irak blev den irakiske befolkning i de fleste officielle reaktioner og i pressen rost for at have haft mod til at trodse truslerne om terror og gå til stemmeurnerne.

EU skal efter valget være partner med det nye Irak og al snak om at trække soldater ud er nu er absurd. Det sagde udenrigsminister Per Stig Møller (K) mandag under et EU-udenrigsministermøde i Bruxelles.

»Det irakiske folk vandt i går over terroristerne. Det er virkelig modigt, det det irakiske folk har gjort, (men) der er masser af muligheder for terroristerne for at afspore processen, sagde udenrigsministeren og fremhævede, hvordan mange irakere søndag stillede sig op i køer ved valgstederne, selvom de dermed blev oplagte skydeskiver for terrorister.

Næste skridt er ifølge Per Stig Møller, at EU lever op til sine løfter, eksempelvis i form af toldbegunstigelser.

Lussing til Polen

»EU må nu være partner med det nye Irak. De (irakerne, red.) skal føle, at dette er vejen til fremskridt, sagde han og kritiserede polske tanker om troppetilbagetrækning.

»Jeg synes, det simpelthen er absurd at sige, at nu er demokratiet kommet på plads. Nu kan vi gå. Så tager man ikke demokratiet særlig højtideligt, fordi demokratiet er faktisk en truet plante. Vi skal være glade for, at planten er kommet op af jorden, men det betyder ikke, at den er blevet sej og kan modstå enhver storm og pres.«

Til spørgsmålet om den hidtidige uenighed i EU-kredsen sagde han, at det nu er i alles interesse at støtte den demokratiske udvikling.

»Nu synes jeg, man skal droppe alle fornemmelser fra fortiden,« sagde Per Stig Møller og roste i øvrigt Tyskland for at træne irakisk sikker-

hedspersonel. Konkret efterlyste han imidlertid, at EU gennemfører det handlingsprogram, som blev bebudet under den irakiske overgangsleder, Iyad Allawis, besøg i Bruxelles 5. november. Det gælder i første omgang hjælp til at forfatte en ny irakisk grundlov og hjælp til at skabe et retfærdigt irakisk retssystem.

På basis af den forholds-mæssigt begrænsede valgdeltagelse i Iraks sunnimuslimske områder advarede Per Stig Møller mod at glemme sunnimuslimerne, når grundlovsudkastet skal skrives i de kommende måneder.

FN's generalsekretær, Kofi Annan, hyldede det irakiske folks mod.

»Tiden er inde til, at alle parter forsones,« sagde Annan efter valget.

Annan opmuntret

Spørgsmålet er nu, om alle befolkningsgrupper i Irak vil deltage i den politiske ledelse, herunder mindretallet af sunnimuslimere. Men Annan sagde, at han er opmuntret over de imødekommende udtalelser, som flere ledende irakiske politikere er kommet med.

Det var, sagde formanden for EU-Kommissionen, José Manuel Barroso, »en stor dag for demokrati og for frihed«.

»Det var en stor dag for Iraks mænd og kvinder,« sagde Barroso.

Den russiske præsident, Vladimir Putin, udtalte, at valget er »et skridt i den rigtige retning, en positiv begivenhed«. Men russiske aviser fremhævede det negative og advarede om, at valget ikke har mindsket volden og ustabiliteten, som USA står over for.

Den franske præsident, Jacques Chirac, sagde i en telefonsamtale med USA's præsident, George W. Bush, at det irakiske valg viste, at »terrorgruppernes strategi til dels har slået fejl«.

»Det var et vigtigt skridt i den politiske genopbygning,« sagde Chirac ifølge franske embedsmænd i en 15 minutter lang samtale med Bush.

Chirac, som tog afstand fra krigen, betegnede organiseringen og valgdeltagelsen som tilfredsstillende.

Han gentog et tilsagn om fransk medvirken til at uddanne irakiske sikkerhedsstyrker og civile embedsmænd.

Ritzau/AFP

Med uddeling af bl.a. slik og juice fejrede indbyggerne i Najaf i går, at søndagens valghandling var overstået i relativ ro.